

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33622
Nom	Didàctica de l'educació física de l'educació infantil
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	17 - Didáctica de la educación física de la educación infantil	Obligatòria
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	17 - DIDÁCTICA DE LA EDUCACIÓN FÍSICA DE LA EDUCACIÓN INFANTIL	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
MARTINEZ BELLO, VLADIMIR ESSAU	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

Des del moment del naixement, (inclús abans), el nostre cos constitueix el límit necessari que ens permet la relació amb nosaltres mateixa (percepció del jo) i amb el nostre entorn. Aquesta percepció ens possibilita l'aprenentatge, fruit de la interacció amb el món que ens envolta. Un món ple d'estímuls, de reptes, de límits i de possibilitats. Els sentits són les finestres per on es cola l'univers i el moviment és el mitjà a través del qual eixim al seu encontre. Es converteix així el cos i el moviment, alhora en instrument

i en meta en un procés global en el que el xiquet aprèn en moviment i a través d'ell. Un desenvolupament harmònic de la motricitat garantirà una base sòlida damunt de la qual es puguin sustentar futurs aprenentatges, al temps que permet una relació positiva amb si mateixa, fruit d'una construcció de l'esquema corporal ric i estructurat i amb una imatge corporal realista i equilibrada.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer i comprendre els fonaments de l'educació motora en l'educació infantil.
- Conèixer i comprendre les teories sobre l'adquisició i el desenvolupament dels aprenentatges motors.
- Conèixer i analitzar els elements de l'educació motora en el currículum de l'educació infantil. Saber aplicar-los al disseny, desenvolupament i avaluació de propostes didàctiques.
- Elaborar propostes didàctiques que desenvolupen les capacitats perceptivomotores i les habilitats motores.
- Elaborar propostes didàctiques que fomenten, mitjançant l'expressió, el llenguatge corporal i relacionar-les amb els diferents llenguatges de l'educació infantil.
- Conèixer el joc com a recurs didàctic i aplicar-lo des d'una perspectiva globalitzadora.
- Saber dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i coeducació.
- Adquirir recursos per fomentar el gust pel moviment, la construcció satisfactòria de la imatge corporal i el benestar derivat de la participació en activitats motores en la infància.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En acabar la matèria, l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Comprendre el concepte de Didàctica de l'Educació Física i el seu valor dins del currículum en l'etapa d'Educació Infantil.
2. Conèixer les característiques maduratives dels nens entre 0 i 6 anys, així com les seves possibilitats motrius i l'evolució de les mateixes.
3. Conèixer els elements fonamentals del currículum per a l'etapa infantil, relacionats amb el desenvolupament psicomotor.
4. Desenvolupar una actitud crítica envers el paper de l'educació motriu en el currículum de l'educació infantil
5. Comprendre l'estructura de l'esquema corporal, diferenciant-lo de la imatge corporal, i la seva implicació en el benestar personal del nen/a
6. Identificar les capacitats perceptiu-motrius i les habilitats motrius, relacionant-les amb el procés maduratiu dels xiquets/tes

7. Dissenyar i utilitzar espais i entorns que permetin un desenvolupament global de la motricitat del nen/a.

8. Realitzar propostes integradores dels àmbits *motriu, cognitiu i socioafectiu*, respectant les característiques de l'etapa infantil.

9. Comprendre que el joc és el vehicle adequat per integrar aquests aspectes, des del respecte de les inquietuds personals de cada nen/a.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'Educació Física i el seu valor educatiu

Concepte de l'Educació Física en l'àmbit de l'Educació Infantil: El coneixement pràctic en sentit feble i en sentit fort (Peter Arnold). Les tres dimensions del moviment: l'educació sobre, a través i en moviment.

Valor educatiu de l'Educació Física: Context social, relacional, maduratiu i de l'aprenentatge.

2. Didàctica de la motricitat en l'Educació Infantil.

Materials i recursos didàctics

Pràctiques didàctiques

Les classes d'Educació Física en l'àmbit de l'Educació Infantil: Organització, estructuració, planificació, metodologia i estils d'ensenyament

3. L'alumnat d'Educació Infantil: aspectes evolutius i possibilitats motrius

Característiques maduratives del xiquet/a entre els 0 i els 6 anys

Etaques del desenvolupament: cognitiu, motriu, psico-social. Aprofundint en l'aspecte motriu

4. Les capacitats perceptiu-motrius i les habilitats motrius

Habilitats i destreses bàsiques.

Percepció espacial i temporal.

5. Joc i Expressió Corporal

Establir el marc general del joc com a recurs educatiu.

Simbologia del moviment.

6. El cos, la pròpia imatge corporal i el benestar personal

Desenvolupament de l'autonomia personal del xiquet/a: el cos, segments corporals, elements del cos, sensacions, percepcions, lateralitat, esquema corporal, actitud, postura, imatge corporal.

Desenvolupament de conceptes, hàbits i actituds vinculats a la salut postural i a la higiene, partint d'activitats quotidianes a l'aula i a casa.

Relació entre moviment, benestar i salut. El moviment vinculat a la satisfacció personal, com a experiència d'autonomia i la vivència d'experiències agradables que afavoriran la vinculació del xiquet/a amb estils de vida actius i saludables.

7. L'educació motriu en el currículum d'Educació Infantil: anàlisi crític i reflexió

El currículum oficial per a educació infantil relacionat amb l'educació motriu.

Elements del currículum oficial.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia s'adaptarà en cada moment a les característiques dels continguts i a les necessitats del grup.

Classes presencials teoricopràctiques en què es treballaran els continguts de les assignatures, esdebatran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball.

Les tutories individuals i col·lectives hauran de servir com a medi per a coordinar als estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

El model del docent com a investigador a l'aula centra l'activitat de l'estudiant en formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació.

Els continguts específics de cada bloc seran introduïts pel professorat i abordats pel grup des de la reflexió crítica. Per tant, la participació activa i reflexiva dels alumnes, tant en la discussió que es generi a l'aula com en les activitats pràctiques que es proposen, serà fonamental en el desenvolupament de l'assignatura. El paper del professor serà el de guia durant el procés d'adquisició de les competències.

Es fa necessari, pel seu caràcter educatiu, atendre les capacitats actitudinals, com el respecte expressiu,

creatiu i interpretatiu, treball cooperatiu, actituds i valors implícits en el desenvolupament de les activitats pràctiques, etc.

AVALUACIÓ

En finalitzar el curs, l'alumne ha de ser capaç de demostrar el nivell aconseguit en l'adquisició de coneixements, habilitats, estratègies, tècniques, etc. específiques de la matèria i pròpies d'un futur mestre d'educació infantil.

REQUISITS MÍNIMS:

Participació, com a mínim, en el 80% de les sessions presencials.

Realització de les lectures i altres activitats plantejades (preparatòries i desenvolupades a l'aula)

CRITERIS PER A L'AVALUACIÓ FINAL DEL CURS

En els treballs teòrics o teòric-pràctics presentats es valorarà, entre altres aspectes: la coherència, la rellevància, les aportacions personals i de grup, la capacitat reflexiva i crítica, les innovacions i l'adequació de les fonts bibliogràfiques consultades.

En les exposicions es valorarà, entre altres aspectes: la coherència, la rellevància, l'organització, la facilitat de comunicació, l'adequació, l'originalitat, els recursos didàctics i tecnològics utilitzats.

També s'ha de tenir en compte, en l'avaluació, el nivell de participació i implicació individual i en grup, dels estudiants, tant dins de l'aula com en les activitats i tasques que es realitzin fora d'elles.

Durant les classes presencials, es valorarà l'actitud de respecte cap als companys, cap al professorat i cap a la pròpia matèria.

Serà valorada l'assistència almenys del 80% de les sessions i la participació activa en les mateixes.

ACTIVITATS

Presentació, defensa i superació d'activitats i treballs proposats, individuals i en grup.

Lectura / informe d'un o diversos llibres, a triar d'entre la bibliografia recomanada, o proposats pel professorat.

Disseny i desenvolupament d'una proposta de didàctica en Educació Infantil.

- Per aprovar l'assignatura s'hauran de superar totes les activitats d'avaluació.

- Es guardaran les qualificacions vinculades als resultats d'aprenentatge superats amb anterioritat per a la segona convocatòria.

Avaluació continua

S'ha d'acomplir amb el 80% de l'assistència a l'assignatura.

Activitats

1. Activitats pràctiques (avaluació formativa). 35-40%
2. Treball de l'assignatura. 35-40%
3. Activitats teòriques i de reflexió. 30-20%

EXAMEN

Aquells estudiants que no participen com a mínim del 80% de les sessions, o aquells que ho triïn, realitzaran una prova d'avaluació final sobre el temari de tota l'assignatura. El valor d'aquesta prova serà el 100% de la qualificació final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AUCOUTURIER, B.; MENDEL, G. (2004). ¿Por qué los niños y las niñas se mueven tanto: lugar de acción en el desarrollo psicomotor y la maduración psicológica de la infancia. Graó: Barcelona.
- ARNÁIZ SÁNCHEZ, P., RABADÁN MARTÍNEZ, M., & VIVES PEÑALVER, I. (2001). La psicomotricidad en la escuela: Una práctica preventiva y educativa (1a ed.). Archidona (Màlaga): Aljibe.
 - ARNOLD, P. (1991). Educación física, movimiento y currículum. Morata. Madrid.
 - AZNAR, P., SERRANO, R. (1998). La Educación Física en la educación de 3 a 6 años. Editorial Inde. Barcelona
- BUENO MORAL, MARÍA LUISA. (1990). Educación infantil por el movimiento corporal : identidad y autonomía personal : 2º ciclo : 3-6 años. Libro de fichas.
 - CASTAÑER, M. i CAMERINO, O. (2006). Manifestaciones básicas de la motricidad. Lleida: edicions de la Universitat de Lleida

- CONDE, J.L. (2001). Juegos para el desarrollo de las habilidades motrices en Educación Infantil. Editorial Aljibe. Màlaga
- CONDE, J.L. i VICIANA, V. (1997). Fundamentos para el desarrollo de la motricidad en edades tempranas. Málaga: Aljibe
- DECRET 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'establix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana
 - GIL, P. (2004) Diseño y desarrollo curricular en Educación Física y Educación Infantil. Editorial Wanceulen. Sevilla
- KIRK, D. (1990). Educación física y curriculum: introducción crítica. València: Universitat de València.
 - MADRONA, P. G. (2014). Desarrollo curricular de la Educación Física en la Educación Infantil. Madrid: Ediciones Pirámide.
 - TENA, I. (2018). Expresión corporal desde la danza creación: proceso de elaboración de una unidad didáctica en Educación Infantil y Educación Primaria. Zaragoza: Prensas de la Universidad de Zaragoza.
- VACA ESCRIBANO, M. Y VARELA, M.S. (2008). Motricidad y aprendizaje: el tratamiento pedagógico del ámbito corporal (3-6). Barcelona: Graó.
- VACA ESCRIBANO, Marcelino Y Ma Soledad Varela Ferreras. Motricidad y aprendizaje: El tratamiento pedagógico del ámbito corporal (3-6). Vol. 25. Graó, 2008.

Complementàries

- ARUFE, V. (2020) ¿Cómo debe ser el trabajo de educación física en educación infantil? Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación, 37, 588-596.
- ARUFE, V. (2021). Propuestas pedagógicas en la etapa de 0 a 6 años. Barcelona: INDE.
- BARCALA, R., Abelairas, C., y Gil-Madrona, P. (2016). Didáctica de la educación física en educación infantil: propuestas prácticas desde una visión renovada. Madrid: Síntesis.
- BERRUEZO, P. P.; LAZARO, A. (2009). Jugar por jugar: el juego en el desarrollo psicomotor y en el aprendizaje infantil. MAD. Sevilla.
- BORES, N.J. (coord) (2005). La lección de Educación Física en el tratamiento pedagógico de lo corporal: materiales de investigación-acción en distintos contextos educativos. Zaragoza: Inde.
- CABELLO, M. J. (2011). La organización del espacio en educación infantil. Poderoso instrumento docente. Pedagogía Magna, 11, 196-203.
- DECRET 38/2008, de 28 març, del Consell, pel qual s'establixen els continguts educatius del primer cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana.
- GARCÍA-GONZÁLEZ, L., Abós, Á., y Sevil-Serrano, J. (2020). Acción docente en educación física y actividades físico-deportivas: teoría basada en evidencias científicas. Zaragoza: Prensas de la Universidad de Zaragoza.
- GIL, P. (2004) Evaluación de la Educación Física en Educación Infantil. Editorial Wanceulen. Sevilla
- GIL, P. (2004) Metodología de la Educación Física en Educación Infantil. Editorial Wanceulen. Sevilla.

- GIL, P. (2004) Evaluación de la Educación Física en Educación Infantil. Editorial Wanceulen. Sevilla
- GONZÁLEZ, CATALINA. (2001). Educación física en preescolar. Barcelona : INDE, 2001
- HARROW, A. (1972). Taxonomía del dominio psicomotor. Ateneo
- JIMÉNEZ, J. i GONZÁLEZ, J. (1998). Psicomotricidad y Educación Física. Visor. Madrid
- Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación
- Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa
- LLEIXÀ, T. (1992). (coord.) La educación infantil. 0-6 años. (Vol.I Descubrimiento de sí mismo y del entorno). Paidotribo. Barcelona
- LLEIXÀ, T. (1992). (coord.) La educación infantil. 0-6 años. (Vol.II Expresión y comunicación). Paidotribo. Barcelona
- LLEIXÀ, T. (1993). La educación física de 3 a 8 años. Paidotribo. Barcelona.
- MARTÍNEZ-HEREDIA, N., Santaella-Rodríguez, E., Rodríguez-García, A. M. (2020). Los ambientes de aprendizaje en Educación física y motivación en las primeras edades. Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación, 38, 761-767.
- MENDIARA, J. (1999). Espacios de Acción y Aventura. Apunts, 56, 65-70.
- WORLD HEALTH ORGANIZATION. (2019). Guidelines on physical activity, sedentary behaviour and sleep for children under 5 years of age. Ginebra: World Health Organization. <https://doi.org/10.26719/>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Es manté la planificació temporal. Les sessions es realitzaran en els dies i hores programades fins el final de l'assignatura. Les sessions que no permeten la assistència presencial en classe contarán, a més de amb els materials i lectures habituals, amb materials curriculars alternatius com videoconferències gravades, lectures complementàries o activitats a realitzar mitjançant l'aula virtual. En cas necessari, es podrà flexibilitzar la relació i la durada entre activitats pràctiques i teòriques en funció de les circumstàncies.

Es reforça el principi de treball autònom per part de l'alumnat tant per a les activitats teòriques i de reflexió, com per la realització d'altres treballs.

La docència es redistribuirà inicialment en blocs de 2 dies de classe a la setmana en setmanes alternes atenent al criteri establert des de Junta de Govern de buscar la màxima presencialitat i garantir la seguretat d'estudiantat i professorat. Per això, l'organització definitiva es determinarà en funció del context sanitari-acadèmic i la normativa.

2. Metodologia docent

En la modalitat de docència híbrida, la sessió presencial mantindrà la dinàmica de treball habitual (classes teòriques, pràctiques d'aula i/o pràctiques d'aula d'EF). En caso que part de l'alumnat assista a la sessió a distància, es tractarà d'incloure en la dinàmica de la classe presencial. En els casos en els que no se puga comptar amb el material adequat o la dinàmica impossibilita l'atenció a distància, es proposarà una activitat complementaria per a l'alumnat que estiga a distància.

En cas d'haver de migrar a la docència a distància, se substituiran les classes presencials per sessions en videoconferència síncrona o asíncrona mitjançant la plataforma Blackboard Collaborate. Les pràctiques d'aula es mantindran i s'afegiran activitats alternatives a les pràctiques d'aula d'EF.

El professorat estarà disponible en el seu horari de tutories tant presencials com virtuals, per a la resolució de dubtes.

3. Avaluació

L'avaluació continua es manté tal i com està plantejada en la guia docent. En cas necessari, totes les tasques orientades es presentaran únicament en format electrònic i/o per aula virtual. També en cas necessari, l'alumnat podrà presentar oralment els treballs grupals o individuals per videoconferència a través de la plataforma habilitada en l'aula virtual.

4. Bibliografia

En cas d'haver de migrar a la docència a distància, es substitueixen els manuals recomanats pels apunts i transparències locutades que es pugen a l'aula virtual, excepte en aquelles lectures recomanades al ser material disponibles en els bases de dades que té subscrita la UV (requereixen VPN).

La bibliografia recomanada es manté en el casos en que és accessible.